

заедно с останалите зли сили чрез барабанене, опушване или омагьосване могат да бъдат въдворени в животни, дървета или реки, в повечето случаи е част от шаманизма. По всяка вероятност най-старото магьосничество се е занимавало изключително с прогонването на дяволи и увреждането на враговете – както повечето момчешки игри се свеждат до битки и тям подобни или както взаимоотношенията между повечето низши животни се свеждат до взаимното им изяждане. Това било началото на началата и обстоятелството, че толкова много от него се е съхранило, би било наистина прекрасно, ако не бяха онези, които не са така зашеметени и заслепени от съвременното просвещение и продължават да тънат в непрогледен мрак и ако този мрак не можеше да се открие сред хилядите трепкащи изменчиви сенки и изумителни светлосенки дори в най-ярките картини на модерния живот. Докато пиша, пред очите ми стои екземпляр от вестник „Филаделфия прес“ от 14 април 1889 г., в който Дж. К. Батфорд, доктор по медицина, обявява, че ако му изпратите две пощенски марки от по два цента „с кичур от косата ви, име, възраст и пол“, той ще ви изпрати ясновидска диагноза на вашето заболяване. Пророкуването по кичур от косата е изключително древно и произлиза от вярването, че който се сдобие с кичур от врага си, може да се добере до душата му и да го убие. Установяването на болест посредством такъв кичур и определянето на естеството на проблемите на човека са очевидна крачка напред.

Изглежда от всички хора, населяващи Европа, селяните в Италия и Сицилия и циганите са запазили най-много от този шаманизъм и магьосничество и доколкото последните в продължение на векове са били негови жреци, като пътували и го разпространявали надлъж и нашир, то можем да заключим, че дори там където не са го посели, са положили усилия да запазят жива старата вяра. В Румъния, където циганите биват викани да призовават духове по всякакъв повод, „хората вярват, че са обградени от цели легиони дяволи, вещици и таласъми“. Не минава ден или час, свободен от властта на лошите духове, „и за да се научи нещастният селянин как да заобикаля всички